

PALAU DE LA MUSICA CATALANA
ORFEO CATALA

RECORT

DE LA

BENEDICCIO Y INAUGURACIO DEL EDIFICI

BARCELONA — 9 Y 15 DE FEBRER DE 1908

LO CANT DE LA SENYERA

HIMNE DEL ORFEÓ CATALÀ

Al damunt dels nostres cants
axequèm una senyera
que'ls farà més triomfants.

¡Au, companys, enarborèmla
en senyal de germandat!
¡Au, germans, al vent desfèmla
en senyal de llibertat!
¡Que voleyí! ¡Contemplèmla
en sa dolça magestat!

Al damunt dels nostres cants
axequèm una senyera
que'ls farà més triomfants.

Oh, bandera catalana!
nostre cor t'es ben fidel.
Volaràs com au galana
pel damunt del nostre anhel.
Per mirarte sobirana
alsarèm els ulls al cel.

Al damunt dels nostres cants
axequèm una senyera
que'ls farà més triomfants.

Y't durèm arreu enlayre,
te durèm y tu'ns duràs.
Voleyant al grat del ayre,
el camí assenyalaràs.
Dóna veu al teu cantayre,
llum als ulls y forsa al bras.

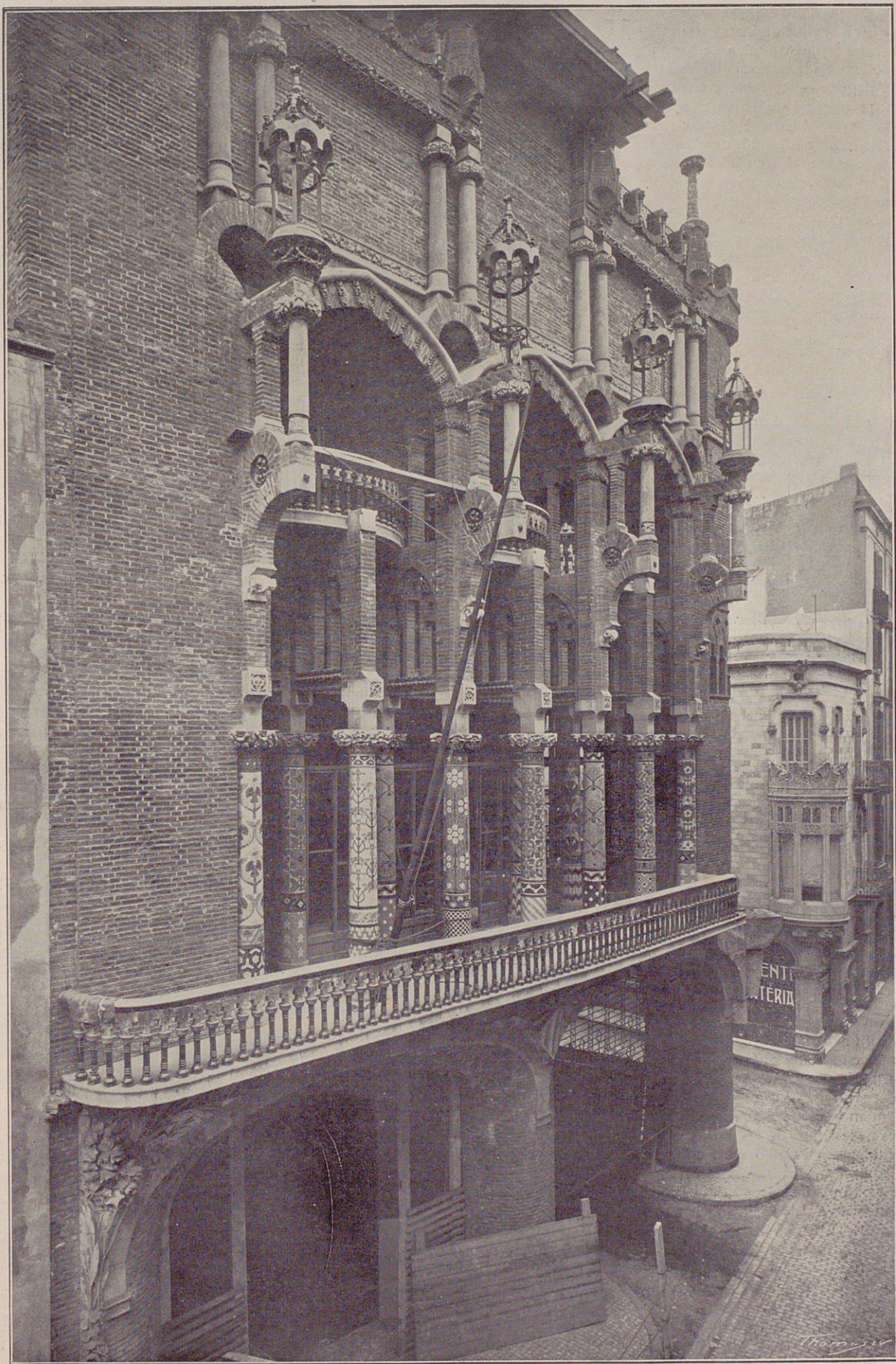
Al damunt dels nostres cants
axequèm una senyera
que'ls farà més triomfants.

JOAN MARAGALL.

ORFEO CATALA

L'edifici, benehit lo día 9 y inaugurat solemnement lo 15 de Febrer de 1908

PROGECTAT Y DIRIGIT PER L'ARQUITECTE D. LLUÍS DOMENECH Y MONTANER.

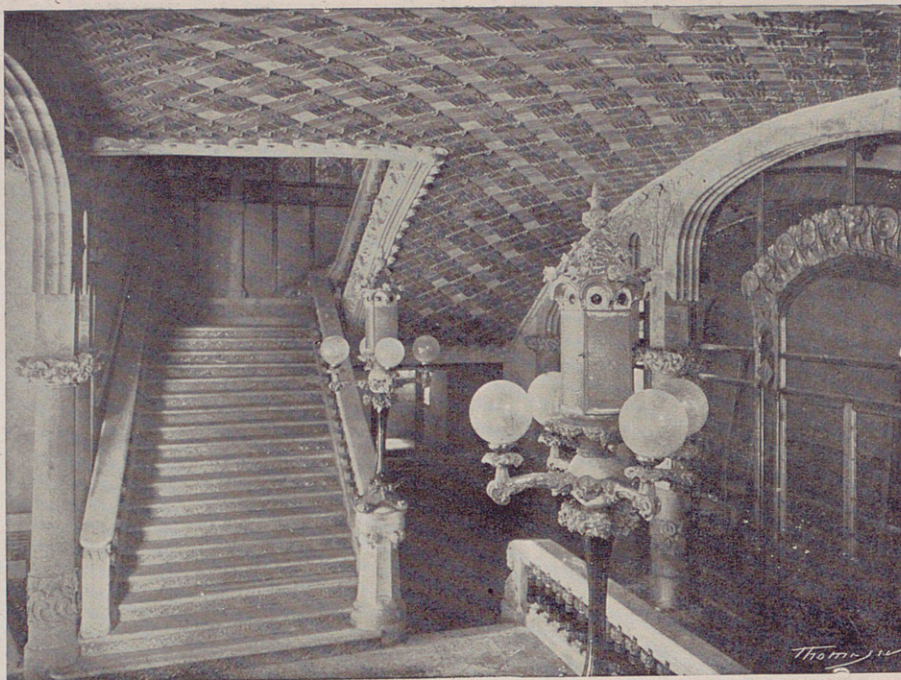
LA FATXADA PRINCIPAL Y ENTRADA, AL CARRER DE SANT PERE MÉS ALT

DISCURS D'EN JOAQUIM CABOT EN LA FESTA DE LA BENEDICCIÓ DEL LOCAL

A RA sí, qu'acabada la cerimonia tradicional en nostra terra de benehir la casa, podem cridar a boca plena y'l cor vessant d'alegria: — Amichs, companys, respirèm; ¡gracies a Deu, ja tenim casa! —

¡Sí, ja tenim casa! Escoltèules be aquestes paraules, per que, tan breus y tan senzilles, enclouen tota una historia, una historia d'ilusions, de desitjos, de lluytes y sacrificis, d'ansietats y entusiasmes, la historia del Orfeó Català, que brilla triomfant y gloriosa entre les demés histories de la nostra Renaxensa.

¿Y sabeu per què ocupa lloch tan preminent? per que l'acció del Orfeó, tota amor y generositat, s'ha dirigit nó, com altres, a una classe determinada, ja d'erudits, d'estudiosos, ja d'intellectuals ò artistes, sinó a tot lo poble; no ha tractat de conquistar inteligencies, sinó senti-

LO PRIMER TROS DE LA ESCALA

pre més, guiantnos a la conquesta dels esperits.

Desde llavors, aquell esbart de cantayres no ha tingut sossech ni repòs. Al crit de «per l'Art y per la Patria!» ha entonat ab la mateixa fè nostres cantades populars que'ls chorals dels grans autors de fama universal; ab la mateixa afició ha estudiat, desenterrantles dels arxius, les melodies de la velluria, que les composicions dels mestres joves y novells. Allà ahont ha sentit que hi bategava l'art, ab noblesa, serietat y sentiment, allà s'ha llesat ab còs y ànima, dedicant-hi tot son esforç y tota la voluntat pera popularisarlo y ferlo triomfar. Advertint qu'aquests triomfs, aquesta popularisació, no'ls ha escatimat ni tingut reservats a ningú.

Tothom qui ha volgut ha pogut fruitirlos.

Han cridat l'Orfeó a montanya, y a

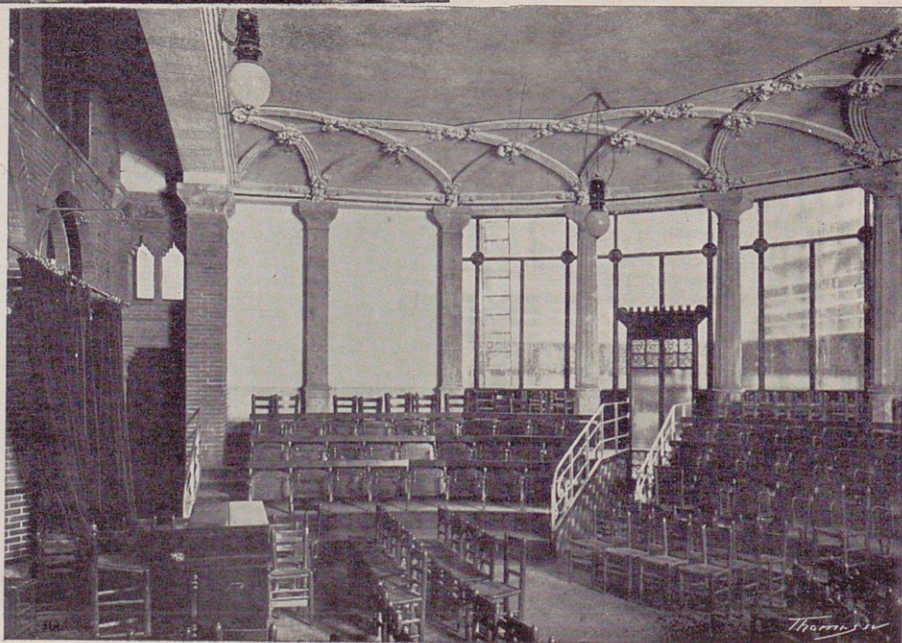
LA ESCALA AL PRIMER PIS

ments; no s'ha dirigit al cap, sinó al cor de la gent; y tots sabem que les ferides del cor son mortals de necessitat.

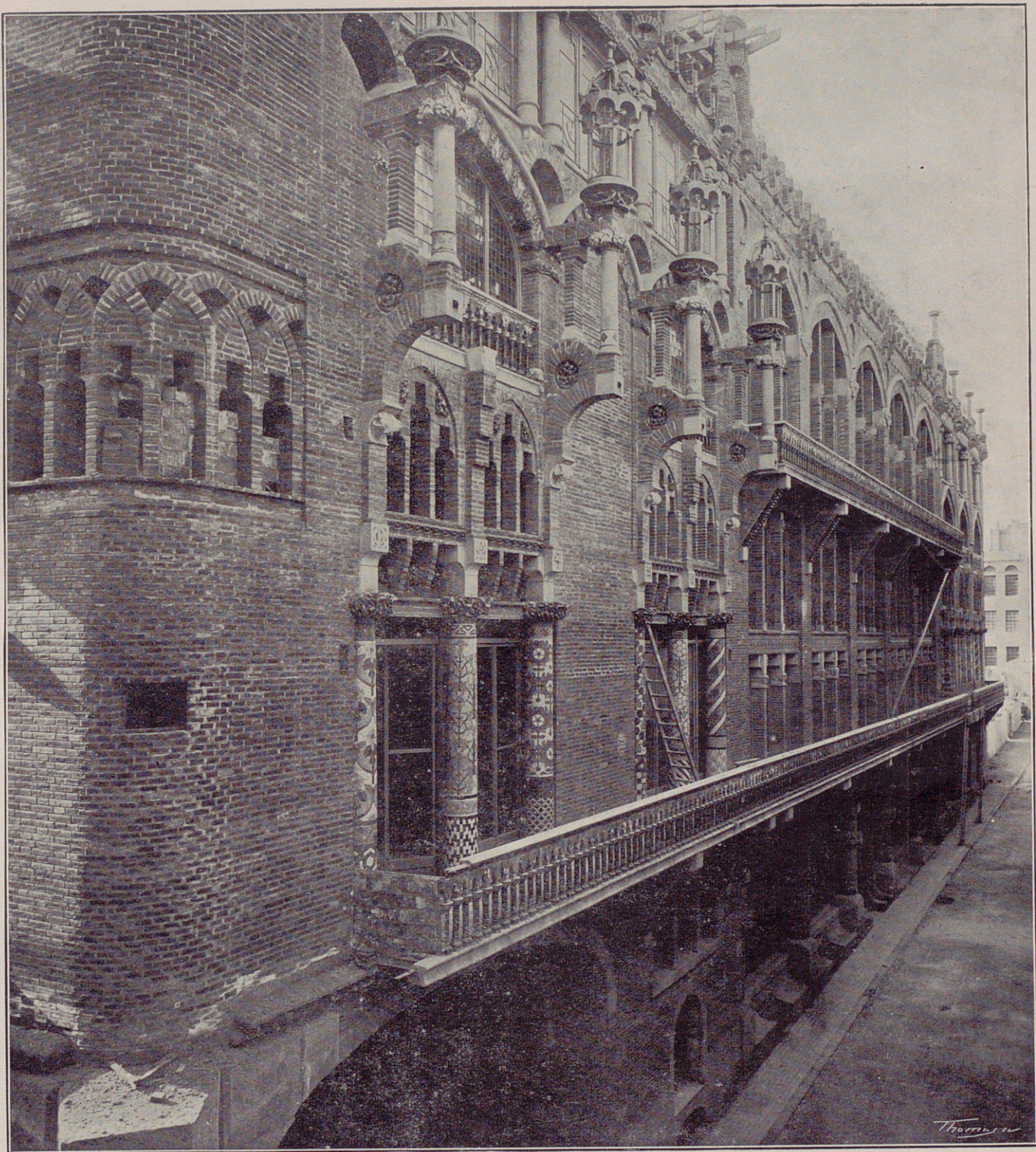
Hèus'aquí per què'l poble s'ha rendit a la nostra acció; hèus'aquí per que la nostra obra ha sigut com una allau que se'n ha arrossegat darrera seu tot Catalunya.

Fèm memoria y recordèmnos de les primeres necessitats, de les primeres angunies que passà l'Orfeó pera constituirse y comensar a cantar, com una nie-rada de moxons, dintre aquelles cambres dels carrers d'en Lladó, dels Cambis y d'en Dufort. Desd'allí arrencan los carreus, les pedres fonamentals d'aquest edifici. Allí en Millet y'ls seus companys arrelaren lo plansó d'aquest roure gegant que'ns axopluga a tots.

Després, aquella colla, canta que cantaràs, comensà a volar, y axís que's sentí ab forses pujà fins a Montserrat y allí, als peus de la Moreneta, entre núvols d'incens y de boyrades, arbolà la senyera, aquesta senyera que'ns ha presidit sem-

LA SALA D'ENSAIGS, ALS BAXOS DEL EDIFICI

LA FATXADA LATERAL, AL PASSATGE DEL ORFEÓ CATALÀ

montanya ha pujat; l'han cridat a les grans urbs industrials, y allí ha corregut; ab la mateixa cura ha procurat satisfer los públichs de ciutat que'l dels pobles, llogarçts, pagesíes; content ha reflat sota lo cel rialler de nostres platges, y emocionat ho ha fet sota les voltes rònegues de nostres monuments y santuaris; animós sempre, ab lo mateix entusiasme s'ha embarcat pera ferse sentir de nostres germans de Mallorca, que ha gambat la frontera pera ferse sentir de nostres germans rossellonesos y provensals. Sempre y ab tota l'ànima ha cantat, lo mateix en dies de festa y de goig qu'en jornades de dol y de plors per Catalunya.

Aquests recorts demostran palesament que la nostra obra, encara que d'arrel y de vida principalment barcelonines, no

es de predilecció ni d'exclusivisme per cap lloch ni per cap públich. Aquí mateix, si havem cantat devant los aristòcrates concurrents del Liceu, havem cantat també, espontaniament, devant la massa modesta y essencialment obrera dels barris extrems, quan nostres memorables concerts populars; y si havem pujat ab dalit les escales del Palau del il·lustre purpurat aquí present, ab igual dalit havem pujat les de la Presó Nova, ahont una tarde primaveral entrà ab nostres cants un xich de consol y d'alegria als desgraciats reclosos d'aquella casa.

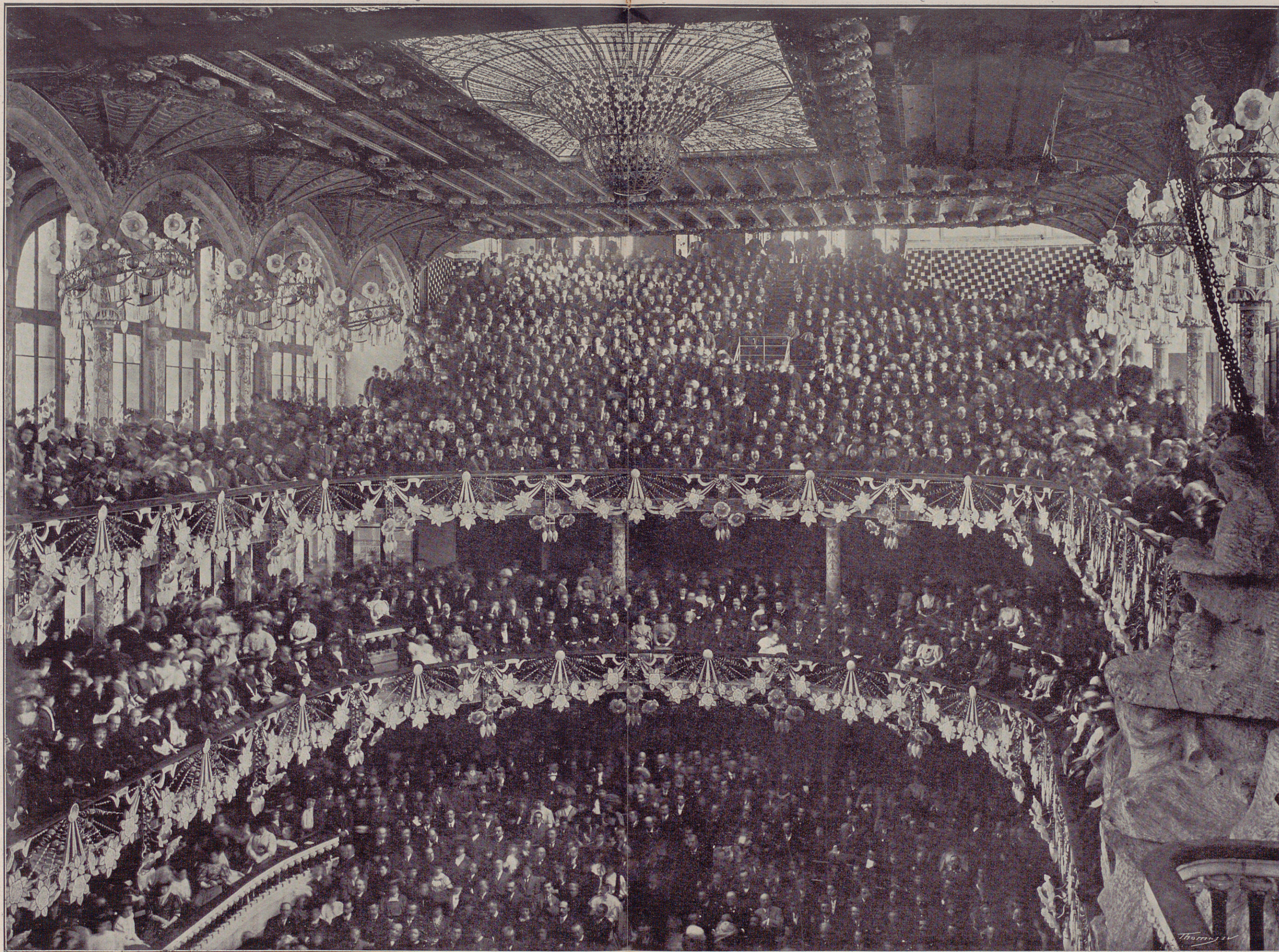
Ja veyeu si tenia rahó de dir que la nostra obra era tota amor y generositat; y ara hi afegiré que per axò es viva, que per axò es forta y que per axò triomfa.

L'experiencia proclama que les obres

fonamentades per l'odi y l'imposició se sostenen, no més que per la forsa, raquíctiques y minades, descomponentse, fins qu'una empenta les enruna y aniquila; en cambi, les obres d'amor y persuasió crexen ufanoses, sanes, y perduran com la nostra, sostinguda per un capità que no porta més armes qu'un brot d'olivera y per un exèrcit que no passa d'un grapat de joves, de donzelles y d'infants.

Derrera aquests recorts, me caldría esmentar los qu'omplen lo capítol d'actualitat de nostra historia: los que fan referencia al nostre casal: mes, son tan frescos y jo hi soch part tan interessada, que no dech retrèurels.

No més diré, dirigintme als qui dubtavan, als desconfiats, als indiferents, si nó pessimistes:—Veníu, obríu los ulls, este-

ASPECTE DE LA SALA DE CONCERTS EN SA FESTA INAUGURAL
VISTA PRESA DESDE' L COSTAT DE L'ORGA

L'ACTE DE LA BENEDICCIÓ DEL LOCAL, LO DIUMENGE PASSAT

nèu les mans, contemplèu y toquèu lo que no foreu capassos de somniar;—y als fervorosos, als devots, als creyents:—Regalèuvos contemplant la realitat del vostre somni, admirant l'obra genial del eminent artista y gran patrici en Lluís Domènech. —

Ab tot, jo dono desd'aquí, pera que tots se n'enterin, en nom del Orfeó, les més sentides y corals mercès a uns y altres. Les dificultats, los contratemps, fins les murmuracions, fan més capdal tota obra humana. No hi hà rès més hermós y consolador qu'arribar a port quan s'ha bregat ab los temporals.

Grans mercès també a vosaltres, Eminentíssim Senyor, Il·lustres Autoritats populars de Barcelona, Diputats y Senadors y concurrents tots, en los que veig concentrada en aquests moments solemnes la representació integral de Catalunya.

Al obrir de bat a bat les portes d'aquesta casa a tota manifestació d'art, de cultura, de sentiment, d'amor a nostre poble, me plau dirvos a tots ab aquella frase d'oferiment vulgar però lleal quan la pronuncian llavis catalans: — Senyors, amichs, compatricis, aquí es a casa vostra. —

Y ara, companys, com encara quedan

molts fulls per escriure en l'història del Orfeó, seguim nostra creuada, amarem la casa de cants, axopènnne be les parets y voltes pera assolir l'ideal del poeta, de convertirla en colossal gavia, de ferne un reclam que hi fassi acudir els cants de tot el món y que'ns els fassi tots nostres sense esclavissarlos, y arribar axís «a que tot el món dels cants sigui nostre y nosaltres de tot el món dels cants».

DISCURS D'EN LLUIS MILLET EN LA FESTA DE LA BENEDICCIÓ DEL LOCAL

Alabat sia Deu, qu'ha fet en nosaltres aquestes grans coses. Ell ha benehit lo que humilment comensarem ab la fè y l'entusiasme en el cor. Ell ens posà al mitx del cor l'amor al cant de la terra en l'hora propicia en que nostre poble's despertava ab energies novelles, y'l poble'ns ha escoltat y'ns ha estimat. Ell ens feu estimar l'obra d'en Clavé per que ajudessim a empeltar en l'època present son fort esperit catalanesch, y'ns ha donat l'amor, si no la profunda intel·ligència, de les obres dels grans genis musicals, pera que nostra acció agafés nous vigors y energies. Alabat sia'l Senyor, per que ha mogut l'amor de tots vosaltres pera que poguessim bastir aquesta casa en honor de la Música catalana, la nostra reyna del cor, la mare nostra.

Tota idea reclama una forma, tota joia un estoig, tota manifestació d'art un lloch apropiat, ahont perennement la bel·lesa artística eduqui'l sentiment del poble, y aquest, a la vegada, dongui emulació al artista. Aquest casal ve a complir aquesta necessitat. La rahó de sa existència es aquesta necessitat d'aliment estètic, qu'en l'hora present tots sentim en nostre esperit. El moment actual de nostra Catalunya es un moment vibrant,

ENTRADA Y SALES, ALS BAXOS DEL EDIFICI

LA SALA DE DESCANS DEL SEGON PIS

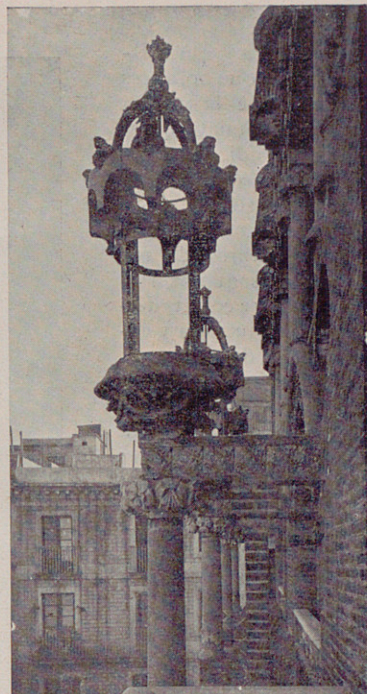
l'írich per excelència, que demana a grans crits educació y expansió. Tots sentim, a dins, com un cant que'ns enfebra y'ns agita renaxensa amunt. Aquesta casa ha d'esser caxa sonora qu'armonisi y afini aquest clam de vida renaxenta.

Tots ens haveu donat vostre amor, y vostre amor ha engendrat en nosaltres la confiança de portar a terme aquesta obra, y l'havem feta.

Hi hà aquí prop l'hèroe d'aquesta gesta, qui més ha lluytat en vèncer tots els obstacles, animat per la generositat de son cor de patriota y d'artista; aquest es nostre Joaquim Cabot, nostre providencial president, el qual, ab son pas per la presidencia de nostra institució, haurà marcat sa època culminant.

Però no hi hà hèroe sens ambient; sense l'amor de tots, no hauria sorgit

aquest casal, enlluhernat en clarors de victòria, qu'un gran artista de la terra ha ideat hermosament. Sense'ls humils que comensarem acurucats en una sala y arcoba, covant el gran ideal del art, sense el fort afecte de mestres y coristes que sempre ha regnat entre nosaltres, sense l'escalf de germanor que'ns ha aplegat com una pinya en la fruhició de la bella música, sense les inspiracions de nostres compositors, que s'han fet seu el cant tradicional de la terra y se l'han transformat en substancia propia, donantli ambient modern, tocant el cor del poble y atrayentlo cap a nosaltres; sense vosaltres, socis protectors estimats, qu'havau sigut com l'etzevara que guarda la flor; sense vosaltres, pobres y rics, qu'ab vostres cabals, petits ò grossos, sou els que directament haveu posat les pedres;

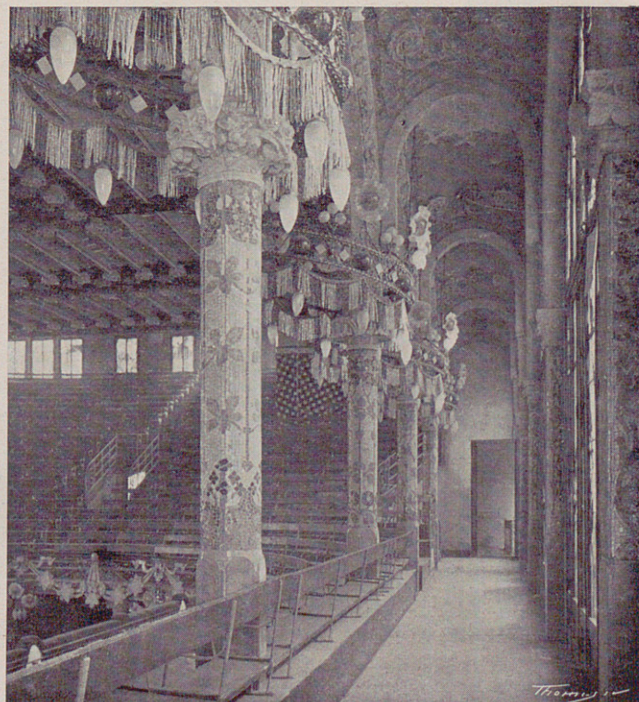
LOS FANALS DE LA FATXADA

y sobre tot, sense'l moment propici de la gran renaxensa catalana, no estariam ara, com estem, enlluhernats dins d'aquest espay joyós, ab murs y arcades de vestimenta nupcial perenne, com presentant les sublimes armonies que les han de fer vibrar, profetisant y esperant el rich desenrotllo de la nostra música en els temps venidors. Per que aquestes parets s'han d'amarar dels cants nostres y dels que vindrán; han de fer vibrar en crescendo sublim les diferents modalitats de l'ànima catalana a través dels anys, y fins a fer ressonar en potencia sublim el cant de afirmació de la plenitut del nostre esser; allavors romandrà aquest casal com a cosa sagrada al mitx del cor de la gran ciutat futura.

Alegremnos tots avuy, oh germans, alegremnos tots; mes, nosaltres, cantayres,

LA GALERÍA DE LA SALA, AL PRIMER PIS

LA GALERÍA DE LA SALA, AL SEGON PIS

alegrèmnos especialment, per que nosaltres havem encès la guspira qu'ha abrandat aquest gran incendi. Es veritat qu'en aquest gran moment solemne, en el fons de nostra joia, hi hà ombres de recansa pels que'ns faltan a nostre costat, dels que'ns estimavan y estimavam, dels que com nosaltres somniaren ab aquesta diada triomfanta; mes, el regne dels esperits abraça cels y terra, y ells son ara ab nosaltres, dins nosaltres, dins aquest esclat, ab més intimitat, més profundament que si fossin com nosaltres en vestidura de carn. Aquesta ombra de recansa fa més augusta aquesta festa y li dona sentit de cosa sagrada. De la pena y la alegría fèrne un sol sentiment que clamarà ab força les benediccions del cel sobre'l pervindre d'aquesta cosa nova qu'avuy comensem mitx enlluernats y no capintne pas tot el sentit profon.

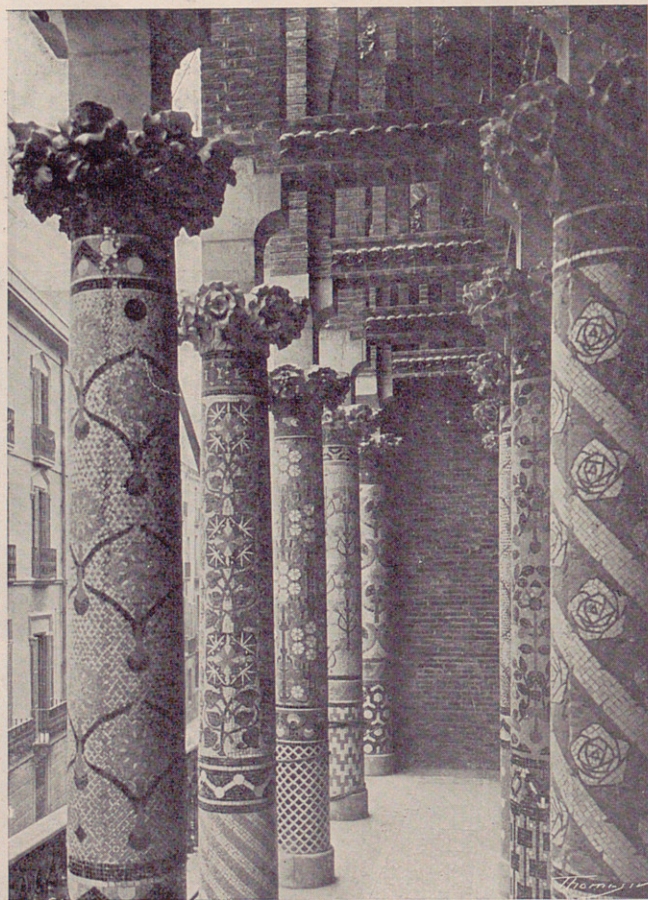
¡Oh Música catalana! ¡Oh ànima de

l'ànima del nostre esser! a tu aquesta casa, per ara y sempre, y sempre!

Alabèm al Senyor qu'ha fet grans coses en nosaltres.

LA ROTONDA DESTINADA ALS CORISTES Y ORQUESTA Y LA GRAN ORGA DE LA CASA WALCKER

LES COLUMNES DE LA BALCONADA DEL PRIMER PIS

LOS BALCONS, ARCADES Y FANALS DEL SEGON PIS

(Fotografies de F. Ballell.)

DETALLS PER ESCORS DE LA FATXADA PRINCIPAL

IL·L·U·S·T·R·A·C·I·Ó CATALANA

ORFEÓ CATALÀ

FESTA DE BENEDICCIÓ Y ESTRENA

DE LA

SALA D'AUDICIONS

ORDRE DE LA FESTA

DESPRÉS DE LA BENEDICCIÓ PER L'EMINENTÍSSIM
CARDENAL CASAÑAS, BISBE DE BARCELONA,
Y DELS PARLAMENTS INAUGURALS, S'EXECUTARÀN LES SE-
GÜENTS OBRES :

El Cant de la Senyera **MILLET**

Acompanyat a l'orga pel Mtre. Daniel.

Els Xiquets de Valls **CLAVÉ**

Per la secció d'homes.

Rapsodia sobre temes populars catalans . . . **GIGOUT**

Executada pel Mtre. Daniel.

La Mare de Déu **NICOLAU**

Per les tres seccions.

Pensament **DANIEL**

Executat per l'autor.

Alleluia **HÆNDEL**

Acompanyat a l'orga pel Mtre. Daniel.

Els Segadors

Unis ab acompanyament d'orga.

9 Febrer 1908

A les 3 de la tarda